

SPREJETA BESEDILA

P8_TA(2015)0212

Svazi, primer aktivistov za človekove pravice Tulanija Maseka in Bekija Makubuja

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 21. maja 2015 o Svaziju, primer aktivistov za človekove pravice Tulanija Maseka in Bekija Makubuja (2015/2712(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Sporazuma iz Cotonouja,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah,
- ob upoštevanju Afriške listine o človekovih pravicah in pravicah ljudstev,
- ob upoštevanju (spremenjenega) svazijskega zakona o industrijskih odnosih iz leta 2000,
- ob upoštevanju državnega programa za dostojno delo Mednarodne organizacije dela za Svazi,
- ob upoštevanju splošnega rednega pregleda Svazija v Svetu OZN za človekove pravice, ki je potekal 4. oktobra 2011,
- ob upoštevanju splošnega sistema preferencialov EU, kot ga je Parlament odobril 31. oktobra 2012,
- ob upoštevanju izjave EU na 103. zasedanju Mednarodne konference dela v Ženevi 6. junija 2014,
- ob upoštevanju izjave predstavnika za stike z javnostjo podpredsednice Komisije/visoke predstavnice EU za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 30. julija 2014 o izreku kazni uredniku revije *The Nation* Bekiju Makubu in odvetniku na področju človekovih pravic Tulaniju Maseku,
- ob upoštevanju resolucije 286 Afriške komisije za človekove pravice in pravice ljudstev o svobodi izražanja v Kraljevini Svazi,

- ob upoštevanju lokalne izjave EU z dne 1. aprila 2014 o nedavni aretaciji in še vedno trajajočem pridržanju urednika revije *The Nation* Bekija Makubuja in odvetnika na področju človekovih pravic Tulanija Maseka,
 - ob upoštevanju sporočila za javnost posebne predstavnice za svobodo izražanja in dostop do informacij v Afriki pri Afriški komisiji za človekove pravice in pravice ljudstev z dne 28. marca 2014 o aretaciji Tulanija Rudolfa Maseka in Bekija Makubuja,
 - ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker je Svazi absolutna monarhija pod vodstvom kralja Msvatija III, ki je leta 1973 razglasil izredne razmere – te 41 let kasneje še veljajo – in ki popolnoma obvladuje vlado, parlament in sodstvo, med njegovo vladavino pa se je znatno poslabšalo stanje na področju človekovih pravic, znižal življenjski standard in povečala dolgotrajna revščina, zmanjšalo pa se je spoštovanje pravne države, kar se kaže predvsem s prepovedjo političnih strank; ker so postale kršitve temeljnih pravic delavcev sistematične in ker je v zadnjem desetletju vlada Svazija kršila pravice sindikatov in človekove pravice ter ni spoštovala posredovanj Mednarodne organizacije dela v zvezi z uporabo njene konvencije 87;
 - B. ker je bil Tulani Maseko, odvetnik, ki dela za Kongres sindikatov Svazija, aretiran 17. marca 2014, potem ko je v svojem članku kritiziral pomanjkanje neodvisnosti pravosodnega sistema v Svaziju; ker je bil 19. marca 2015, po objavi pisma iz zapora, v katerem je obsodil razmere, v katerih je zaprt, zaslišan pred disciplinskim odborom v zaporu brez navzočnosti odvetnika in nato na silo premeščen v samico; ker je izpodbijal to odločitev, vendar datum za njegovo zaslišanje pred višjim sodiščem še ni bil določen;
 - C. ker je bil Beki Makubu, kolumnist ter glavni urednik časopisa *The Nation*, ki velja za edini neodvisni časopis v državi, zaradi objave članka, v katerem je bila izražena kritika pravosodnega sistema, aretiran zaradi „škandaliziranja sodstva“ in „nespoštovanja sodišča“;
 - D. ker je višje sodišče Svazija Tulanija Maseka in Bekija Makubuja 17. julija 2014 obsodilo zaradi nespoštovanja sodišča in jima izreklo dveletno zaporno kazen, kar ni sorazmerno glede na običajno kazen – 30 dni zapora z možnostjo plačila globe – v podobnih primerih; ker je bil sodnik, ki je predsedoval sojenju, Mpendulo Simelane, omenjen v enem od člankov, objavljenih v Masekovem časopisu, in ker to pomeni jasno navzkrižje interesov in ovira pošteno sojenje;
 - E. ker sodno nadlegovanje kritikov v Svaziju ni omejeno na primer Tulanija Maseka in Bekija Makubuja, marveč je del zaskrbljujočega trenda za omejitev svobode izražanja v tej državi, v kateri 32 zakonov omejuje svobodo izražanja in dostop do informacij in v kateri so politične stranke že od leta 1973 prepovedane;
 - F. ker oblasti v Svaziju poleg uporabe obtožb o nespoštovanju sodišča proti svojim kritikom dejavno uporabljajo zakon o preprečevanju terorizma iz leta 2008 ter zakon o prevratih in subverzivnih dejanjih iz leta 1938, da bi ustrahovale aktiviste in omejile uveljavljanje pravic glede svobode izražanja, združevanja in miroljubnega zbiranja, in ker so oblasti septembra 2014 tudi začele sodne postopke v okviru zakona o prevratih in subverzivnih dejanjih proti Tulaniju Maseku v zvezi z obtožbami prevrata, ki ga je bil prvič obtožen leta 2009; ker so mednarodne organizacije obsodile določbe zakona o

preprečevanju terorizma, saj so iz številnih razlogov nezdržljive z obveznostmi Svazija na področju človekovih pravic;

- G. ker je bilo aprila 2014 sedem ljudi aretiranih in obtoženih terorizma zgolj zato, ker so nosili majice s politično vsebino; ker je predsednik vlade Svazija Barnabas Sibusiso Dlamini 7. avgusta 2014 v nagovoru pred parlamentom izjavil, da bi bilo treba sindikalna voditelja, ki sta se udeležila afriškega vrha v Washingtonu, zadaviti, ker sta kritizirala vlado, in da bi moralo biti zgolj priznanim sindikatom dovoljeno praznovati praznik dela;
- H. ker je ministrica za delo in socialno varnost Svazija Winnie Magagula 8. oktobra 2014 s takojšnjim učinkom zamrznila vsa združenja, zaradi česar so bili razpuščeni Kongres sindikatov Svazija (TUCOSWA), Združeni sindikati Svazija (ATUSWA), Združenje delodajalcev Svazija in gospodarska zbornica (FSE&CC) ter številni drugi statutarni organi, in ker člen 5 konvencije št. 87 Mednarodne organizacije dela o svobodi združevanja, ki jo je ratificirala vlada Svazija, priznava pravico organizacij delavcev, da se pridružijo združenjem in zvezam po lastni izbiri;
- I. ker je vlada Svazija popolnoma prezrla priporočila in večkratne pozive mednarodnega sindikalnega gibanja, naj spoštuje pravice, zagotovljene v okviru mednarodnih konvencij, ki jih je ratificiral Svazi, zlasti konvencije št. 87 Mednarodne organizacije dela, in je popolnoma zamrznil pravico delavcev do svobodnega združevanja in izvajanja sindikalnih dejavnosti;
- J. ker je bil po misiji za ugotavljanje dejstev v Svaziju, ki jo je od 14. do 16. maja 2015 organizirala Mednarodna zveza sindikatov, da bi ocenili napredek na področju svobode združevanja ter obiskali politične aktiviste in aktiviste na področju človekovih pravic, kongres TUCOSWA končno spet registriran; ker oblasti kljub temu niso podale zagotovil, da ne bodo posegale v vodenje in organizacijo sindikatov, na sestankih sindikatov pa je bila prisotna celo policija;
- K. ker je EU dne 15. julija 2014 zaključila pogajanja o sporazumu o gospodarskem partnerstvu s skupino SADC EPA (v kateri je tudi Svazi), o katerega odobritvi naj bi v drugi polovici leta 2015 razpravljala Evropski parlament;
- L. ker je Svazi novembra 2014 izgubil preferencialni trgovinski sporazum z ZDA v okviru zakona o afriški rasti in priložnostih (AGOA), potem ko vlada ni sprejela reformnih ukrepov, ki se jim je prostovoljno zavezala leta 2013, vključno z obravnavo omejitev glede svobode združevanja, zbiranja in izražanja, kot je zaprtje Tulanija Maseka in Bekija Makubuja, ter spremembo zakona o preprečevanju terorizma, zakona o javnem redu in zakona o industrijskih odnosih;
- M. ker je EU v okviru 11. evropskega razvojnega sklada (ERS) namenila 62 milijonov EUR za nacionalni okvirni program za obdobje 2014–2020, pri čemer prednostne naloge vključujejo spodbujanje dobrega upravljanja, preglednost, odgovornost, sodno nepristranskost, pravno državo in krepitev varnosti;
- 1. poziva k takojšnji in brezpogojni izpustitvi Tulanija Maseka in Bekija Makubuja, saj je njuno zaprtje neposredno povezano z zakonitim uveljavljanjem njune pravice do svobode mnenja in izražanja; poziva tudi k takojšnji in brezpogojni izpustitvi vseh zapornikov iz vesti in političnih zapornikov, med njimi Maria Masukuja, predsednika

Ljudskega združenega demokratičnega gibanja, in Maxwella Dlaminiya, generalnega sekretarja Mladinskega kongresa Svazija; obsoja težke razmere, v katerih sta zaprta zapornika, in poziva oblasti Svazija, naj v vseh okoliščinah zagotovijo njuno fizično in psihološko integriteto;

2. opozarja, da se je Svazi v okviru sporazuma iz Cotonouja zavezal spoštovanju demokracije, pravne države in načel človekovih pravic, ki zajemajo tudi svobodo govora in medijsko svobodo; izraža globoko zaskrbljenost zaradi spodkopavanja demokracije in temeljnih pravic v Svaziju in čedalje bolj nasilnega vedenja vlade do oporečnikov;
3. ugotavlja, da je kazen, ki je bila izrečena Tulaniju Maseku in Bekiju Makubuju, precej hujša v primerjavi z izrečenimi kaznimi v podobnih primerih, za kar meni, da je jasen primer poskusa utišanja aktivistov, ki naj bi bil drugim za zgled, kot je dejal odgovorni sodnik; poziva vlado Svazija, naj nemudoma preneha politiko ustrahovanja novinarjev, odvetnikov, neodvisno mislečih sodnikov, sindikalistov in članov parlamenta, ki prejemajo grožnje z nasiljem, zaporom, pregonom ali druge oblike pritiska zaradi zavzemanja za človekove pravice, spoštovanje pravne države ali politične reforme;
4. vlado Svazija poziva, naj s sindikati vzpostavi pristen dialog o zakonodajnih reformah, ki bodo zagotovile spoštovanje pravic delavcev v skladu z mednarodnimi zavezami;
5. poziva oblasti Svazija, naj sprejmejo konkretne ukrepe za spoštovanje in podpiranje svobode govora, zagotavljanje demokracije in pluralizma ter vzpostavitev zakonodajnega okvira, ki bo omogočal registracijo, delovanje in polno vključevanje političnih strank v skladu z mednarodnimi in regionalnimi zavezami glede človekovih pravic in ustavo Svazija, zlasti njenega člena 24;
6. poudarja, da je neodvisnost sodnega sistema temeljno demokratično načelo, ki ga je treba spoštovati;
7. meni, da je zapiranje političnih aktivistov in prepoved delovanja sindikatov jasna kršitev zavez, ki jih Svazi sprejel v okviru sporazuma iz Cotonouja, namreč spoštovanje demokracije, pravne države in človekovih pravic, pa tudi v okviru poglavja o trajnostnemu razvoju iz sporazuma o gospodarskem partnerstvu Skupnost za razvoj južne Afrike (SADC), ki ga bo Evropski parlament podprl pod pogojem spoštovanja sprejetih zavez, vključno z zavezo spoštovanja mednarodnih konvencij, zlasti temeljnih standardov Mednarodne organizacije dela, kot sta konvenciji št. 87 in 98;
8. opozarja, da je EU Svaziju podelila trgovinske spodbude v obliki tarifnih preferencialov GSP s ciljem zagotoviti spoštovanje temeljnih človekovih pravic in pravic delavcev in dobro upravljanje; meni, da sta prepoved delovanja sindikatov in zapiranje političnih nasprotnikov v nasprotju s tem ciljem;
9. zato poziva Evropsko komisijo, naj spoštuje svojo obveznost, da v okviru splošnega sistema preferencialov nadzoruje Svazi glede spoštovanja človekovih pravic, delavskih in okoljskih konvencij in naj sproži preiskavo za ugotovitev, ali obstaja resno in sistematično kršenje pravic delavcev, ki so zaščitene v okviru tega sistema;
10. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno

politiko, vladi Svazija, vladam držav članic Skupnosti za razvoj južne Afrike,
Mednarodni organizaciji dela, Afriški uniji in generalnemu sekretarju Organizacije
združenih narodov.